

І чужому научайтесь
І свого не цурайтесь...

Т. ПЕВЧЕНКО

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

Редкація і Адміністрація:
"Свобода", 51-53 Grand St.
Jersey City, N. J. 07308
HENDERSON 4-6337
HENDERSON 4-6307
УНІКОС: HENDERSON 5-8746
— Тел. з Нью-Йорку: —
BARDY 7-4125
УНІКОС: BARDY 7-5337

PIK LXXI. Ч. 68. ДЖЕРСІ СІТІ І НЬО ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 10-го КВІТНЯ 1964 10 ЦЕНТІВ — 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, APRIL 10, 1964 No. 68. VOL. LXXI.

АМЕРИКА З УСПІХОМ ВИПУСТИЛА НОВУ РАКЕТУ В ПІДГОТОВІ ПОДорожі НА МІСЯЦЬ

Кемп Кеннеді, Флоридя. — Кабіна облітала Землю в часі 8-го квітня Космічна Аеронавтична й Космічна Адміністрація з повним успіхом випробувала нову ракету і кабіну з довгого плану подорожі на Місяць, яку мають відбити американські астронавти перед 1970-им роком. Нова 7 000 фунтова кабіна Джемайні була випущена в космічний простір за допомогою далекосяжної ракети Титан II о год. 11-й перед полуднем, і її лет відбувся згідно з планом. Таким чином Космічна Адміністрація почала свої дії, що мають довести до успішної подорожі на Місяць. Ці дії були перервані 11 місяців тому, коли закінчився був останній лет астронавтів із проєкту Меркюрі. При кінці серпня ц. р. мас відбутися дальша проба, і тоді кабіна Джемайні мас перелетіти 2 000 миль вздовж Карибського моря. І та друга проба буде без астронавтів, подібно як і проба з 8-го квітня, коли летіла в космос сама тільки кабіна, то при кінці цього року в кабіні Джемайні летітимуть доволі Землі два астронавти та випробуватимуть і кабіну і ті прилади, що в ній будуть для наукових дослідів. Кабіна Джемайні мас вигляд двона і подібно до кабіни Меркюрі, але вона значно більша. Вона летіла доволі Землі в найближчій віддалі 204 миль від Землі, а в найвищій — 99,6 миль. Ці віддалі еліпси були дещо більші, як планувалося, але це не є шкідливим, бо щоб їх зменшити, то треба буде зменшити трішки силу ракети, що викидає кабіну в космос.

Країна прощається з генералом Мек Артуром

Домовину із тлінними останками ген. Дагласа МекАртура кладуть у Нью-Йорку на вагончик, щоб завезти на залізничну Пенсильванську станцію, звідки уже поїздом її повезли до Вашингтону і далі літаком до Норфолку.

Вашингтон. — 8-го квітня країна прощається з генералом армії Дагласом МекАртуром, коли Уряд ЗДА з президентом Джонсоном на чолі віддавав в останню пошану Покійному та прощається з ним на віки. Зливний дощ ще збільшував той сумний настрій, який опанував найвищих достоянств та тисячі громадян, які прибули на цю жалібною виступність. Тіло Покійного прибуло залізницею з Нью-Йорку і президент Джонсон зустрів цей жалібний поїзд на станції Юніон. В Ротонді Капітолію Президент поклав вінок червоних, білих і синіх квітів біля домовини, після того відійшов дещо взад, та склавши свою голову, стоячи в молитві. На лінії Президента видно було сильне зворушення, його щокі дримали, коли він обернувся та товаришів при виході з двору по генералові пані Джейн МекАртур і її сину Джей МекАртуру при виході з Ротонди. Після цих церемоній громадянство мало змогу попочатися з генералом — національним героєм та віддати йому останній салют. Впродовж однієї години коло 8 000 осіб могли пройти по домовину, яка була від-

У Тант побільшує число міжнародних вояків на Кіпрі

Об'єднані Нації. — Генеральний секретар Об'єднаних Націй У Тант звернувся до Фінляндії, щоб вона прислала 1 000 вояків замість 700, до Ірландії 900 замість 600 і до Швеції — 1 000 замість 700. Таким чином міжнародне військо на Кіпрі зросло б до 7 500. Канада мас доповнити своє військо на Кіпрі до 1 100 вояків. На те рішення У Тант і вплинули дві обставини: погіршена ситуація на Кіпрі з можливістю війни між турками і греками та ворожість кіпрсько-грецького населення у відношенні до британських вояків в рамках міжнародного війська. Кіпрські греки вважають, що британці фаворизують турків. Знову ж турки закидають командантові війська Об'єднаних Націй, індійському генералові Прем Синг Гіані, що він сприяє кіпрським грекам та разом із ними хоче зліквідувати права турків на Кіпрі.

Москва закидає Пейпінгові створювання конфлікту між державами — СССР і Китаєм

Москва. — "Ізвестія" з 6-го квітня ц. р. закинули китайським комуністам, що вони перетворили ідеологічний спір між двома комуністичними партіями за правильну інтерпретацію творців комуністичної доктрини у спір між державними, а прикрим наслідками для взаємин між СССР і комуністичним Китаєм. "Ізвестія" покликались при цьому на доповідь ідеологічного компартії СССР Міхаїла Суслова, виголошену на останньому засіданні партійного ЦК у Москві. Суслов звертає увагу на раптове скорочення торговельних і культурних взаємин між тими двома державами, дармащо з початком цього року підписано новий договір про культурний обмін та що саме тепер ведуться розмови про новий торговельний договір. У Москві все ще перебуває невелике число китайських студентів і науковців. "Ізвестія" закидають комуністичному Китаєві "грубі провокації" у прихордонній смугі. Західні обсерватори в Москві заповідають, що коли теперішній совєтсько-китайський спір доведе до "засудження" китайської компартії на новому збіговіщці міжнародних компартій, то теперішні кволи за зв'язки між Москвою і Пейпінгом зовсім припиняться.

Аднубей прославляє де Голя за його „реалістичні заяви“

Париж. — Зять Хрущова, Алексій Аднубей, головний редактор "Ізвестій" виголосив в минулий вівторок 7-го квітня ц. р. на бенкеті Французько-російського Товариства в Парижі промову, в якій прославляв президента де Голя за його "реалістичні декларації". Зокрема, Аднубей підкреслює ті справи, в яких становища більшовиків і де Голя тотожні: щодо потреби збереження і в майбутньому післявоєнних кордонів в Європі, що стосується спеціально німецько-польського кордону на Одри-Нейсі, — щодо визнання комуністичного Китаю, як єдиного репрезентанта китайського народу, — щодо "неутралізації" південно-азійських країн. Аднубей пригадав також, що в деяких пунктах під час дебатів на Раді Безпеки Об'єднаних Націй делегати СССР і Франції голосували однаково. Аднубей пригадав до Франції формально для підписання нової французько-совєтської угоди про культурний обмін, але насправді не поминає ніякої угоди, щоб не підкреслювати совєтсько-французької "приязні", з являючись тенденцією — в якій статті французько-американське напруження у користь Совєтів.

Прем'єр Бутану, малої гімалайської держави, впа в жертву атентату

Нью Делі, Індія. — 45-річний прем'єр малої гімалайської держави Бутан, Джігме П. Дорджі, загинув в минулу неділю 5 квітня — в південно-східній Азії був тоді вже понеділок 6 квітня — коли невідомий злощинець стріляв до нього через вікно, як прем'єр стояв у кімнаті разом з своєю дружиною і молодшим братом в містечку Фунчолінг, на кордоні Бутану і Індії. Атенатчик віддав тільки один стріл, — жертва атентату померла в дві години пізніше. Спричинник атентату втік. Ніхто не вміє пояснити причини того замаху, бо Бутан — це маленька гімалайська країна на 18 000 кв. миль з 800-000 населення, корольство, яке несправді стоїть в тіні Індії, де малою власної армії ані не робочих власної законодавчої політики. У війні комуністичного Китаю і Індії Бутан дбайливо зберігав нейтральність, але — у випадку заатакування його китайцями, був би залезний від оборони Індії. Син вбитого прем'єра, 20-річний студент в Лондоні, на вістку про смерть батька, відлітає до Бутану.

Український Народний Дім в Нью Йорку святкуватиме своє 10-тиріччя

Нью Йорк. — В суботу 11-го квітня ц. р. о год. 4.30 по пол. відбудеться у великій залі Українського Народного Дому в Нью Йорку річні Загальні Збори уділовців, сполучені із святкуванням 10-тиріччя існування цієї великої і важливої громадської установи. Зал куплено УНДІМ при 2-й Рівні під ч. 140—142 в 1954 році за суму \$77,492, коли капітал, що ним розпоряджався тодішній Комітет будови У. Н. Дому становив тільки скромну суму \$41,613. Всіх уділовців розподано дотепер у загальні тільки на \$58,577. До загальної вгорі головного будинку докуплено ще сусідній житловий будинок за суму \$33,593. Допомогли купити їх нерухомості та перевести в них основний ремонт обидві наші братські організації, Український Народний Союз і Український Робітничий Союз. УНДІМ сплатив уже по важку частину отриманих від них "моргтеджів". Влия-

ОПРИЛЮДНЕНО ЗАКИДИ ПОК. ГЕН. МЕКАРТУРА ПРО ЗРАДУ БРИТАНІЇ В КОРЕЙСЬКІЙ ВІЙНІ

Нью Йорк. — У двох нью-йоркських популярних щоденниках, "Нью Йорк Ворлд Телеграм" і "Нью-Йорк Ді Джеріел Америкен" оприлюднено в минулу середу 8 квітня ц. р. списані свого часу — у 1954 році — з покійним генералом Дагласом МекАртуром його заваги на тему війни в Кореї. МекАртур гірко жалувалася на перешкоди, які робило йому в його воєнних операціях проти комуністів в Кореї збоку Вашингтону, конкретно Гаррі Трумана, який — за твердженням МекАртура, стояв під повним впливом державного секретаря Діна Ачесона, та на справжню змову, що її робили британці. Конкретно, генерал Даглас МекАртур закинув Британії, що всі відомості про стратегічні плани, які вона дізнавалася від Вашингтону, негайно передавала або безпосередньо до відома комуністичному Китаєві, або посередньо через Індію. Таким чином китайські комуністи знали заздалегідь про все, що їх чекало в Кореї. Генерал МекАртур рішуче твердить, що він мав всі можливості знищити військову силу комуністичного Китаю. Вже після того, як він видав був наказ генералові Джорджові Стрейтмасові, командантові летунства на Далекому Сході, збомбардувати мости на ріці Ялу, щоб не допустити китайських комуністів до входу на Корею — прийшла з Вашингтону дещо від тодішнього секретаря оборони генерала Джорджа Маршалла, що той наказ МекАртура касував. Генерал МекАртур твердить, що сталося це під натиском збоку Британії, яка переперла те своє становище також в Об'єднаних Націях, які формально були воюючою стороною у Кореї. Після того Британія буди-то старалася політично скапіталізувати для себе те своє становище в Пейпінгу, представивши себе в ролі оборонця китайських комуністів. План МекАртура був такий, щоб цілком відізати цілу Корею від Китаю та щоб не допустити в Китай 400 000-ої армії Чінг Кай-шека. МекАртур був переконаний, що військова й господарська сила комуністичного Китаю була б тоді, після збомбардування його воєнного промислу в Манджурії, раз на завжди знищена. Він гостро критикує перемир'я, підписане президентом Айзенгауером, бо те перемир'я — твердить він — дало китайським комуністам потрібну їм "перешкоду". МекАртур хвалить президента Трумана за його негале рішення виступити збройно проти комуністичної інвазії в Кореї, але надзвичайно гостро таурас його за його пізніше потурання "англофілам" в Державному Департаменті. Айзенгауерові закидає МекАртур, що той — разом з своїми дорадниками — мав на увазі тільки вибори в користь Республіканської партії, а не справу вигри в Кореї та знищення Комуністичного Китаю. МекАртур твердить, що таким чином знищено історичну нагоду, що давала можливість здобути повну перемогу в Кореї. Секретарі оборони, генерала Маршалла, МекАртур називав "хлопцем на посліпки" Державного Департаменту. Себе самого МекАртур називав "жертвою конспірації", що її головним автором була Британія та нироткозори і нерішучі елементи у Вашингтоні. Своєю наступниковою на ставиний головною команданта збройних сил на Далекому Сході, генералові Метью Ріджвейні МекАртур закидає "хамелеонство": коли ген. Ріджвейн дізнався, що Вашингтон є проти планів МекАртура, то впродовж 24 годин змінив своє становище, дармащо раніше цілком солідаризувався з МекАртуром. Генералові Максвеллові Тейлорові закидає він надмірне амбіціонерство. Колішній президент Труман і Айзенгауер відмовилися подати будь-який коментар до цих посмертних проголошень. Бритійська амбасада у Вашингтоні проголосила тільки короткий коментар, що тоді — мовлячи — на Корейському фронті стояли також британські вояки і тому треба сумніватися, чи Британія зраджувала буди-то китайським комуністам, що наразувало життя власних вояків.

Совєти натякають на вислання вневдовзі нових астронавтів в космічний обшир

Москва. — За комунікатом ТАСС-а від довшого часу не вдоводиться новий спеціальний вишкіл та різноманітні експерименти з дотеперішніми совєтськими астронавтами, як також новими, імена яких не оприлюднено. Совєтська преса подала фотознімки, на якій стоять і сидять за столом Юрій Гагарін, Павло Попович, Андрій Ніколаєв, Герман Тітов і Валерій Биковський — а в тій самій кімнаті видно ще кількох совєтських старшин. За згаданим комунікатом — астронавтів підмається особливо експериментами з багатогодинним перебуван-

У СВІТІ

● У Бритійському уряді бути-то настав спір між міністром закордонних справ Батлером, прихильником "тихої дипломатії", та міністром зв'язків між країнами Коммонвелту Дунканом Сандсом, прихильником "політики пристоку", у зв'язку з подіями на Кіпрі і в Ємені. Міністер Сандс заявив різке становище проти кіпрського президента Макаріоса і в обороні кіпрських турків, як також перепер, що британські літаки збомбардували один єменський прикордонний форт. Внаслідку в обох цих випадках Британія мас поважити турботи.

● У Франції прийшло до бурхливої демонстрації глядачів під час судової розправи проти колишнього намісника, сторожника в Освенцімі. Коли один свідок описував страшний вид сцени, як один з оскаржених, Освальд Кадук, присудив на загалування групи малих жидівських дітей, що просили дарувати їм життя, обурені глядачі почали кричати "вбити його!" Суддя перервав розправу.

● У південно-східній Туреччині автобус проламав на закруті бар'єр і провалився в річку. Згинув 35 осіб.

● В Бельгії глибоко порушена страйком лікарів. У цій справі відбулася нарада уряду під проводом короля Бодуена. Лікарі застрайкували внаслідку нового державного законопроєкту, що настановляло тверді норми лікарів: 1 дол. за візит у лікарю, 1,50 за візит лікарю дома, 2 дол. за візит у спеціаліста. Більшість бельгійських лікарів перервали лікарську практику та виїхали "на фері" за кордон. У шпиталях ведеться тільки оліку в надзвичайних випадках. Було вже кілька випадків смерті внаслідку того, що не можна було дістати негайно лікарю під час наглого захворювання.

Президент Джонсон планує збільшити експорт

Вашингтон. — Президент Джонсон заявив, що мало є таких проблем, які були б важливіші і які були б ближчі його серця, як справа збільшення американського експорту. Президент промовляв на зборах окремого Кабінетного Комітету, який мас займатися поширенням американського експорту. На думку Джонсона збільшення експорту — це зменшення числа безробітних, це перемога боротьби проти убогости, це сильні і ший американський долар і тоді не було б дефіциту в платиночому бюджеті з аккордом. Секретар торгівлі Лютер Г. Годжес, який є головою Кабінетного Комітету в справі збільшення американського експорту, передбачає, що доброту буде і надаль збільшуватися, хоч від кінця останньої фінансової кризи минули вже 38 місяців. Зменшення прибуткових податків спричиняється до того, що економіка зростає, хоч теорія економічних циклів вимагала б вже депресії в економіці.

Консервативна партія не вірить, щоб Роккефеллер здобув номінацію

Нью Йорк. — Сейтовий голова Консервативної партії Дж. Деніс Мегоні заявив, що, на його думку, ньюйоркський губернатор Нельсон А. Роккефеллер не мас вигляду на те, щоб здобути республіканську номінацію на президентського кандидата. Мегоні думав, що найменшмовим буде сенатор з Арізоні Беррі Годловтер, хоч опитування виявляють велику популярність амбасадора Генрі Кебота Ладжа. Консервативна партія вважає своїм власним кандидатом сенатора Годловтера, якщо він в липні здобуде республіканську номінацію. Коли б найменшмовим був Роккефеллер, то консерватисти мусіли б найменувати свого власного кандидата — казав Мегоні. Консерватисти відбуть свою конвенцію 31-го серпня або 1-го вересня, місце конвенції ще не є визначене. На консервативному прийнятті 9 жовтня у Валдорф-Асторії промовлятимуть сенатор-республіканець з Південної Дакоти Карл Е. Мундт і конгресменка республіканка Кетрін Ст. Джордж, але під умовою, що консерватисти візьмуть собі на кандидата республіканського номінанта.

В АМЕРИЦІ

● П'єса "Блак Дів" А. Е. Горнера, яка є історичною навальською, що стосується до 27-ох президентів ЗДА, від Вашингтона до Вільсона, буде виставлена 6-го травня в Вілому Домі. Цю п'єсу запланували виставити в Вілому Домі ще за президенту Джона Ф. Кеннеді на бажання пані Кеннеді. У Філадельфії цю п'єсу мають виставити 2-го травня, а ньюйоркська прем'єра буде 19-го травня.

● Молодий брат ньюйоркського губернатора Вітторо Роккефеллер повідомив, що він хоче кандидувати на губернаторства стейту Аркесо, щоб здобути пост, що його вже п'ять каденцій займає демократ Фобус. Роккефеллер є першим республіканським кандидатом на губернатора стейту Аркесо від часів так званої Перебудови.

● Головний економіст Бенкет Траст Компані д-р Рой Л. Пірсон заявив, що американські долари так довго відлітають за кордон, як довго американці інвестували у чужі свої капітали за кордоном, і як довго ЗДА будуть збільшувати свій імпорту із закордонних держав, без одночасного збільшення американського експорту. В першій половині 1963 року американський платиничний дефіцит становив 2,3 мільярд дол. в річному відношенні, а в другій половині того ж року тільки 1 мільярд дол.

Перед концертом Вадима Кіки у Фінделі
Мистець : музики, який не більших містах України і не

**Кожний потребує
життєвого забезпечення.**

 ПОТРЕБУЄТЕ І ВИ

**Ще сьогодні забезпечіться
в УКРАЇНСЬКІМ НАРОДНІМ СОЮЗІ!**

